

Българските студенти в БЪЛГАРИЯ И ЧУЖБИНА

14

образование в цифри

Има много фактори, заради които българските университети все повече изостават от тези

в чужбина. Материалната база, липсата на практическо обучение и по-трудното намиране на работа с високи заплати са само част от причините. Най-популярните дестинации за образование в чужбина сред българите са Великобритания, Холандия, Германия, Франция, Италия, Испания. Разполагаме с официалните данни на институциите, които административат приема в Холандия, Великобритания и Германия и сме ги публикували подробно в предишни броеве

Холандия

Най-общо през последните няколко години се наблюдава устойчив ръст наши сънародници, които избират да следват в бакалавърски, магистърски и докторски програми в Холандия. Това важи и за двата типа висши училища в Холандия – университети от изследователски тип (research universities) и университети по приложни науки (universities of applied sciences). Холандия е избор на много българи поради няколко причини: едни от най-ниските такси в Европа, многобройни програми на английски език, световно признати дипломи и среда от интернационални студенти. Броят на българските студенти постепенно нараства, като през 2016/2017 учебна година в Холандия са били приети 2281 български студенти според данни на Nuffic.

Великобритания

Брекзит разклади позициите на един от най-силните международни конкуренти – Великобритания, макар все още да има немало желаещи. На този фон търсенето на образование в страни като Германия, Холандия и Дания се очаква да нарасне. Въпреки това обаче броят на приетите български студенти във Великобритания през последната 2017 година отново надвишава 2000 и е с едва 200

**Все повече студенти
избират да следват в
чужбина**

по-малко от приетите българи в предишната година по данни на UCAS. Заслуга за минималната разлика има уверението, че студентите, започнали обучението си през 2017/2018 учебна година, ще получат финансиране за целия срок на обучението си в избрания от тях университет. През април стана ясно, че студентите от ЕС ще продължат да получават финансова подкрепа за обучение в бакалавърска и магистърска степен на английските университети, дори и да започнат обучението си през 2018 година. Великобритания остава водеща дестинация заради престижните си университети, познати в цял свят, висококачественото образование, което те предлагат, и програмите на английски език.

Германия

Германия също е водещ избор сред българските кандидат-студенти. Това се дължи значително на факта, че там таксите в университетите са минимални – в порядъка на 150-200 евро за покриване на административните разходи. Тези ниски разходи, комбинирани със силната германска икономика и отличната образователна система, правят перспективата за следване в Германия извънредно привлекателна за всички студенти. Според последния доклад на HSBC „The Value of Education“, извършено чрез проучване сред родители, Германия е сред топ пет държави по качество на получената квалификация. Що се отнася до българските студенти там, данни на доклада на немските организации DAAD и DZHW посочват, че актуалният им брой е 6739, което представлява близо 3 процента от международния състав в университетите в Германия. България се нарежда на осмо място по брой студенти след държави като Китай, Индия и Русия. Сред българските студенти има и голям интерес към стипендиите, отпускани от Германската служба за академичен обмен (DAAD) съвместно с МФ „Св. св. Кирил и Методий“. През последната 2016/2017 година са заминали над 30 стипендианти в магистърски и докторски програми.

Спад на българските студенти в България

През последната учебна година в български вузове са се обучавали общо над 200 000 студенти с българско

гражданство. Това число обхваща всички образователно-квалификационни степени и всички години на обучение. Най-голям брой студенти в България са концентрирани в бакалавърските програми на държавните университети. Държавните вузове обаче ежегодно се срещат с един и същ проблем – многото свободни места. През последната 2017/2018 учебна година приемът за държавните висши училища беше намален с 8% спрямо предходната година. Така държавата тази година финансира обучението в 37 държавни висши училища на 45 584 студенти. Намалението на местата за държавна поръчка беше компенсирано с увеличението на възможностите на държавните вузове да приемат студенти в платена форма на обучение. Тази година бяха предвидени 12 104 места за тази цел. Към това трябва да прибавим и частните университети, които имаха възможност да приемат до 16 159 студенти.

С други думи – отново познатата ситуация, в която критериите за прием спадат значително с цел да се напълнят свободните места. Това, заедно с нарастващия интерес към програмите в чужбина, обуславят постепенния спад на български студенти в България – през последните 5 години общият им брой е намалял с 30 000. Спадът се наблюдава както в държавните, така и в частните университети и не можем да заключим, че има повече интерес към частните програми за сметка на държавните.

Специалности	Общ брой студенти 2016/2017	В държавни висши училища	В частни висши училища
Общо	230 029	197 521	32 508
Професионален бакалавър	10 081	7827	2254
Бакалавър	151 134	129 750	21 384
Магистър	68 814	59 944	8870

Източник: Национален статистически институт

Учебна година	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016
Брой студенти	267 208	266 209	260 832	248 341

Източник: Национален статистически институт

Завършилите в български университети българи през последната година са близо 60 000, като бакалаврите и магистрите са почти еднакъв брой (30 000 бакалаври и 25 000 магистри). Статистиката обаче мълчи по въпроса каква част от тези хора са намерили работа по специалността в България или чужбина. Едно е сигурно: българските висши училища трябва да работят за по-тясна връзка с бизнеса и да са по-гъвкави в предлаганите специалности, ако искат ефективно да се конкурират за най-добрите кандидат-студенти у нас.

Българските висши училища трябва да работят за по-тясна връзка с бизнеса и да са по-гъвкави в предлаганите специалности